

SAMOBORSKI LIST

— Glasilo za lokal. e interese. —

God. XII.

U Samoboru, 1. lipnja 1917.

Br. 11.

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — PRETPLATA na pol godine za domaće K 2-50, vanjske K 3, a inosemstvo K 5.

Uprava i uredništvo nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLAS: prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se snatan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Iz ovišnog zastupstva.

(Izvanredno održano dne 24. svibnja 1917.)

Od kr. kotarske oblasti prisustvuju sjednici pogl. gosp. kot. predstojnik Mirko Kršnjavi.

Sjednici predsjednik načelnik g. Josip Jug, zapisnik vodi bilježnik I. g. Josip Čop, a kao izvjestitelj je bilježnik II. g. Bosanović.

Od zastupstva prisutna su ova gg: Reizer, Geček, Ivanušević, Kokman, Šimec, Bedeničić, Novak, Bastijančić, Herceg, Filipec, Žitković i Brezek.

Načelnik veli da njegova izjava koju je on u zastupstvu u zadnjoj sjednici dao na članak u „Samob. Listu“ radi posjećenih kesteni u Anis dolu nije u sjedničkom izvještaju „Samob. Lista“ otisnuta jer nije u sjednički zapisnik uvrštena.

„Samob. list“ prigovara radi toga, što su ovi kesteni posječeni, a nekolicina zastupnika veli da načelnik i izaslan odbor nije bio ovlašten ove kestene dati posjeći.

Kada je gospodarski odbor išao izviditi u povodu molbe Marka Žarkovića kesten, koji smeta njegovu vrtu jer mu pravi hladovinu, zaključio je dati sve kestene posjeći cestom uz groblje. On je o tome izvjestio zastupstvo u posljednjoj sjednici, i zamolio da zastupstvo naknadno odobri ovaj zaključak gospodarskog odbora.

Zvona naše župe.

M. Z.

Velike su žrtve, što ih i pojedinci i narodi doprinose u ovom svjetskom ratu. Od tih žrtvi nijesu izuzete ni crkve. Već lanjske godine rekvirirala je vojna uprava nekoja zvona u ratne svrhe. Kod te lanjske rekvizicije izgubila je naša župa 7 zvona. Župna crkva bila je pošteđena, zato su kapelice morale dati svoj obol. Po drugi put dolazi vojna uprava i opet traži neka zvona. Ovaj put je na redu župna crkva. Segnut će se za najvećim zvonom, koje je ujedno najljepše, najvrednije. Teško nam se rastajati od naših zvona, tih vjesnika svih veselih i žalosnih zgoda našega života, koja bude u nama tolike miše uspomena, ali za dobrobit države i to se mora žrtvovati.

Opisat ću ukratko sva zvona u župnoj crkvi i po kapelicama, da i širi krug upozna te naše historijske i umjetničke spomenike. Najprije ću spomenuti zvona, koja su dosad uzeta, a onda ona, koja su za sad ostala. Većim za sad, jer nije valjda daleko čas, kad će se i ova uzeti.

I iz kapele Sv. Anje uzeto je veće zvono. U promjeru je imalo 60 cm u visini 62 cm, a težina mu je bila 111 kg. Orna-

Zast. Geček: Gospodarski odbor morao je svoj zaključak predložiti zastupstvu prije nego su kesteni okijašteni.

Načelnik: Zastupnici ne dolaze na sjednice pak se ove ne mogu održavati.

Zast. Herceg veli da „Samoborski list“ mora primiti svaku izjavu, koju tko želi uvrstiti.

Načelnik čita izjavu, kojom veli, da je zaključak gospodarskog odbora, da se svi kesteni obrežu proveo, a ovi će kesteni opet za koju godinu bujno potjerati. Nije mu pak bilo poznato da mora prije pitati druge ljude da li slobodno provede ono, što je gospodarski odbor zaključio.

Želi da se ova izjava metne u sjednički zapisnik.

Zast. Geček je protiv toga da se ova izjava metne u sjednički zapisnik. Zastupstvo nije nikada zaključilo, da se ovi kesteni posjeku, pa zašto da je ono za ovu stvar odgovorno.

Zast. Herceg veli, da su on i još jedan trgovački odbornik te gosp. načelnik bili kao gospodarski odbor stvar izviditi, te su zaključili da se imadu svi kesteni na cesti uz groblje posjeći. Istina je, da je time čitava cesta iznakažena, ali on drži da će se to za tri godine opet sasvim popraviti.

Načelnik veli da se je moralo njega upozoriti na to da pozove društvo za poljepljanje radi ovih kesteni i da ga upita dali

mentika mu je bila ukusna i na kapi i na rubu. Na trupu zvona bili su likovi: Ranjeni Isu i Sv. Ana. Ispod kape bio je natpis:

OPVS BENEDICTI
HUETTERER LABACI FVSVM
(hrvatski to znači: Djelo B. H. lijevano u Ljubljani). Dolje na rubu zvona bio je natpis:
SANCTA ANNA MATER GENITRICIS
DEI ET VIRGINIS EXORA, EXVERA
GRATIIS TVIS AVRSPERGIOS

što znači hrvatski: Sveta Ana, majko matere Božje i djevice, molj i obilno nadari milostima tvojima Aversperge.

Kako se vidi natpis je tako složen, da nam ona veća slova daju god. 1751. Bit će da je netko od grofova Aversperg darovao te godine kapeli sv. Anje ovo zvono.

2. Iz kapele sv. Jurja uzeta su lani 2 zvona i to najveće i najmanje. Najveće zvono imalo je u promjeru 56 cm, visina mu je bila 46 cm, a težina 89½ kg. Ornamentika mu je bila ukusna i na kapi i na rubu. Na trupu bio je lik sv. Jurja i ovaj natpis:
Zagrabiae 1856 fusa per Henricum Degen sub A. R. D. Antonio Glasic, parcho Samobortensi et s. d. Eduardo Šaljok oppidis Samobor consule procurata.

se mogu ovi kesteni posjeći. Ovako je sad dana samo njemu kao predsjedniku gosp. odbora moralna čulka. Moli stoga zastupstvo da njegov odgovor primi na snanje i da se uvrsti u zapisnik.

Zastupstvo prihvaća ovo razjašnjenje na znanje.

Načelnik javlja da je ostavina oo 200 K iza pok. gosp. župnika Franje Forka, koju je on ostavio za trgovačku glazbu, isplaćena općini. Pita kako se ima ovaj novac upotrijebiti. — Zastupstvo zaključuje da se ovaj novac uloži u korist fonda za glazbu.

Načelnik javlja da je gospodarski odbor ustanovio, da se je faktično iz pješčanika gdje pl. Praunsperger odronio pjesak na općinski pješčanik. Pita koji rok da se da gdje pl. Praunsperger za izvoz ovog pjeska — Zastupstvo zaključuje dozvoliti rok od 3 mjeseca za izvoz ovog pjeska.

Načelnik predlaže zastupstvu nacrt za paviljon koji želi gdje Nežić podići na trgu u kojem bi prodavala slatkiše i galanterijsku robu. Paviljon bi zauzeo prostor oko 5 m u četvorini. — Zast. Šimec veli da je on u principu protiv toga da se na trgu grade ovaki paviljoni. Zauzimaju mnogo prostora, pak neće imati gdje da se prodaju živuće namirnice, a trg će biti najednom prn deščara. — Zast. Herceg nebi imao nista protiv gradnje ove deščare ali tako da se može u svako doba odstraniti s trga, kada bi to interes općine iziskivali. — Zastupstvo

(Hrvatski: U Zagrebu lijevano 1856. po Henricu Degenu, za v. g. Antuna Glasica, župnika samoborskog i pogl. g. Eduarda Šaljoka načelnika trgovišta Samobor nabavijeno).

3. Ono najmanje zvono iz sv. Jurja imalo je u promjeru 38 cm, visina mu je bila 23 cm, a teško je bilo 10½ kg. Imalo je vrlo čednu ornamentiku i likove: Isus na križu i Sv. Juraj. Napis je bio: Gegossen in Agram 1837.

4. Kapela sv. Mihailja izgubila je jedno lijepo zvono historijske vrijednosti iz god. 1623. To je zvono imalo u promjeru 78 cm, visina mu je bila 70 cm, a težilo je 274 kg. Zvono je imalo lijepu ornamentiku na kapi i na rubu. Na trupu bio je natpis: SANCTE DEVS S. PORTIS S. IMMORTALIS MISERERE NOBIS ELIAS SOMB. P. LA. A. 1623.

(Hrvatski: Sveti Bože, sveti jaki, sveti besmrtni, smiluj nam se, Ilija Sombak lijevano u Ljubljani g. 1623)

Na zvonu su bili likovi: Isus na križu i Bl. Dj. Marija. Bat zvona bio je iz g. 1816. To je zvono nekad bilo u župnoj crkvi.

5. Iz kapele sv. Filipa i Jakoha na Gradištu uzeto je lani ono veće zvono. U promjeru je imalo 51 cm, visina 43 cm, a

zaključuje konačno da se gradnja ovog paviljona ne može dozvoliti.

Načelnik traži dozvolu zastupstva da može iz općinske šume nabaviti 60 hvati o grijevnog drva za općinsku potrebu — Zast. Filipić veli, da u koliko je on vidio opć. šume, to se u ovima drvo ne sječe onako kako bi valjalo to činiti. U šumama imade dosta kržljivog drveća, koje dapače smeta drugom zdravom drveću da se ne može razvijati onako kako bi valjalo. On drži da bi bilo dobro, da se na ovo upozori gosp. stručnjak kot. oblasti. — Potrebu ogrijevnog drva za općinu zastupstvo dozvoljava

Načelnik predlaže da zastupstvo izabere opć. mjestom Marka Žarkovića, a poljarom Janka Kleščića, i to prvoga sa plaćom od 50 K a potonjeg sa 40 K.

Načelnik predlaže da se opć. livade „Šikava“ ne bi dale u zakup, već iz polovine. Općina da nabavi erarske konje, koji bi obavljali općinske poslove, a mogli bi prema raspoloživom vremenu obavljati i druge poslove — Zast. Herceg je protiv toga jer to nebi toliko dobilo općini donijelo koliko bi koštalo. — Zastupstvo zaključuje da se livade dadu u zakup.

Zaključene račune za g. 1916. zastupstvo jednoglasno odobrava.

Načelnik čita molbu Stjepana Pirnata za osiguranje primiča u zavičajnu svezu. — Zastupstvo molbu prihvaća.

Podružnica Crvenoga križa u Karlovcu moli besplatno pjesak iz opć. pješčanika i to 1 vagon. — Dozvoljava se.

Načelnik čita opširan izvještaj tajnika hrv. vatrogasne zajednice g. Kolarića glede vodovodnih hidranta i nabave priključaka na ove. (Ovaj smo izvještaj donijeli u cijelosti u prošavšem broju).

Zastupstvo zaključuje da se nabave odmah dva nastavka za hydrantne.

Iza toga je sjednica zaključena.

Domće vijesti.

Odlikovanje. Velemožni gospodin Dr. Vladimir Reizer županijski fizik u Peleći odlikovao je po Njegovom cesarskom i apoštolskom kraljevskom Veličanstvu, viteškim redom Franje Josipa. Našem prijatelju i samoborc u tom dičnom odlikovanju srdačno čestitamo!

teško je bilo 81½ kg. Imalo je natpis 1867. Ornamentika nije bilo nikakove ni lika. Lijevano je bilo valjda u Zagrebu.

6. Iz kapele sv. Vida na Vrhovčaku uzeto je manje zvono. To je zvono imalo u promjeru 16 cm, u visini 13 cm, a težilo je 37 kg. Lijevalo ga je Lebiš i Blazina u Zagrebu g. 1904. za župnika Franje Forka a starješine Petra Mahovića po originalu, koji potiče iz g. 1564, a koji se sada nalazi u hrv. arheološkom muzeju u Zagrebu. (Veli se, da taj original potiče iz kapele sv. Heleni u Sv. Heleni, kod Samobora).

Natpis je imalo zvono: „Na slavu Boga i zavjete sv. Vida, tako dugo služio kao njegov žvor“.

7. Iz kapele sv. Križa u Otruševcu uzeto je veće zvono. U promjeru je imalo 54 cm, visina mu je bila 50 cm, a teško je bilo 220 kg. Ornamentika je bila ukusna i na kapi i na rubu. Imalo je lik: Raspeti Isus. Natpis je bio slijedeći: „Pod začasnim kanonikom i župnikom Antunom Glasčtem i šakuturom Ivanom Rešetarom god. 1877. Albert Samassa, Laibach, nro. 809.“

Sva su ta zvona skinuta 12. rujna 1916. a otpremljena na kolodvor 30. rujna 1916. Ukupna težina njihova iznosila je 823½ kg. Kako vojni erar plaća 4 K po 1 kg. to će uprava crkve za ta uzeta zvona dobiti 3294 krune.

(Svršetak slijedi.)

Iz bolnice Crv. križa. Nadzorni časnik u ovdalnoj bolnici Crvenoga križa, satnik gosp. Gijuro Troha imenovan je majorom. — Liječnik u istoj bolnici gosp. dr. Karlo Mikuliček odlikovan je počasnim znakom II. razreda s ratnom dekoracijom. Obojici čestitamo!

Vjenčanje u kapeli sv. Ane. Na Spasovo oko podneva, oživi ubavi naš Anin-dol neobično, a kapela sv. Ane napuni se gledalaca.

U mjestu, gdje se poezija prirode cvijetnog svibnja najljepše osjeća, u malenom svetištu, ali nama svima vrlo dragom, sa oltara starodrevne kapele sv. Ane, primiše blagoslov vjenčanja dva mlada srca: gđjica Nada Kleščić, naša dična Samoborka i Dr. Antun Anger, objubljeni bivši liječnik crvenoga križa u Samoboru. — Poput života proljetnoga, kojim buji i cvjeta i razbija krasni Anin-dol — vezom ideala, skladnih duša, stvorile si mladenci proljeće života, vjenčani dan. — Sveti čin je izvršio vič g. domaći župnik i krasno oslovio mladence, prikazujući novi život i zadaću, izrazujući želje u najbolju budućnost.

Odmah čim je završen govor, iznenada pjevači svog predsjednika, oca sretne mladence, lijepom pjesmom. Došufjali se neopazeno i pred kapelom izvedu skladno pjesmu, kao molitvu Kraljici svibnja za sreću mladenaca.

Lijepom harmonijom razlijegao se odjek pjesme po Anin-dolu, ali ti složni glasovi „Jeko“, jesu ujedno odjek njihovih srdača, ljubavi i štovanja prema svome predsjedniku. X.

Vjenčanje. Naš vrijedni prijatelj gosp. prof. Fran Šuklje vjenčao se u Zagrebu 26 o. m. s gđjom profesoricom Ernom Rosmanita. Srdačno čestitamo!

Za Zitiin dom. Kod predstave koju prirediše naši diletanti u korist gradnje Zitiin doma unišila je lijepa svota, tako da je u ovu svrhu ostalo čistoga 290 K. — Preplatili su gg. dr. Horvat 40 K, Ljubica pi. Žunac 14 K, dr. Reizer Nikola 10 K, Emy Luis de Roxas 9 K, Prešečki Eduard 8 K, Cesar Pavao 6 K, Krišnjavi Mirko 6 K, major Troha 5 K, Hubalek Ivan 1 K.

Milodari za kip Marijin. Za kip Majke Božje darovali su dalje v. g. Vjekoslav Noršić župnik u Bedekovčini 20 K, gđja Julijana Orgas na spomen pokojnog sina Gijure 10 K. Župni ured toplo hvati.

Uplata poreza. Pošto su uplate na državnom porezu i opć. nametu vrlo slabe opominju se porezovnici da svoje dugovine na određene dane podmire, jer će u protivnom slučaju biti poglavarstvo prisiljeno na prodaju zaplijenjenih pokretnina.

† **Gijuro Orgas.** U bolnici u Nyegy-hare u Ugarskoj umro je razvodnik Gijuro Orgas u 21. godini. Orgas se nalazio na ruskom ratištu gdje se nahladio te morao poći u bolnicu a tu je nakon kratkog vremena i svojoj bolesti podlegao. Za svoje hrabro držanje pred neprijateljem bio je odlikovan kolajnom za hrabrost. Mladom ratniku bila lahka zemljica, a teško rastućenaj majci i ostaloj rodbini naše saučestke.

Naš vodovod čini se, da uprava samohorakog vodovoda kani energično privesti svršetku ovu zamršenu i neuredjenu stvar. Nakon tri godine postavljene su pločice na javne izlive sa natpisom „Pazi na čistoću i t. d.“ Bude li to poduzeće i nadalje tako napredovalo, možemo se nadati, da će vodovodno pitanje za —20 godina biti riješeno.

Nedjeljni izletnici. Prišu nam iz gradjanstva: Kako je mjesec svibanj lijep i ugodan, to svake nedjelje dolazi mnogo izletnika iz Zagreba, da uživaju u našoj lijepoj okolini. Mi ih rado vidimo i veselimo se njihovom dolasku, jer oživljuju naš Samobor. Samo imade jedno što nas uvijek žalosti. Vidimo, kada se izletnici vraćaju, da su im pune ruke cvijeća, koje uzimaju gdje mogu i tako oštećuju razne nasade. Još više nas boli, da neki čupaju mlade zasadjene smrekvice i da ih nose sa sobom. To nije u redu. Ovdje se mnogo radi, da se čim bolje očumi

ova naše brda, a time se čini velika šteta, kada se odnašaju mlado nasadjena drva.

Za našu pozornicu Nema nikakve sumnje, da je osnutkom diletantskog kazališta u Samoboru unešen novi i svjež impuls u naše socijalne prilike. Dosta uspavani društveni životi opet se budi, a kad se priredjuje diletantska predstava golema se dvorana Sokola napunja općinstvom, kako ga u najredjim zgodama vidimo u ovolikom broju na okupu. Interes za ovu kulturnu pojavu, za naše diletantsko pozorište, raste od jedne predstave do druge, i ovo zanimanje napunja sve naše slojeve bez razlike.

Sve ovo zahvaliti je neumornoj volji snažnoj radnosti i ambiciji našeg uvažnog dramatičara gosp. Pectije Petrovića, koji ne žali ni truda ni vremena samo da ovo naše pozorište što bolje uspije. On pribire oko sebe vrane mlade sile, što s voljom i darevitošću vrše svoj zadatak pružajući nam svagda ugodan užitak.

Sve ide putem skladnim i u potpunom rasumijevanju: i općinstvo i naši diletanti. Samo jedno što smeta. To je naša pozornica. Stara je, trošna. Mnogošto valjalo bi s temelja izmijeniti, mnogo nanovo nabaviti. Gotovo je potpuno bez rekvizita. Ona mora da odgovara i ambiciji diletanata i želji općinstva, ukraliko zadovoljavati one uvjete, koji se moraju bezuvjetno da traže i od dilet. kazališta. Ako je sve najbolje uređeno i namješteno, opet svagda izbija ova trošnost i nepodesnost same pozornice. Hoće li se pravi napredak, treba promišljati na pozornicu. Kako čujemo, buduća predstava imala bi biti jedino za njeno uređenje. Pozdravljamo ovu namisao i držimo, da će i naše općinstvo rado napuniti dvoranu i priložiti po koji dar, da se ovoj prijeko potrebi — uređenju pozornice — migne što prije pristupiti.

Naši diletanti jamačno će veselije stupiti na daske, kad će vidjeti, da je pozornica dolična i da odgovara barem najglavnijim uslovima. Pozornica od koje nam se pružaju estetski užici, treba da nas se sama estetski doima, a ne da nam kvari ovaj užitak.

Ljetni vozni red. Na 3. lipnja stupa u krijepost novi vozni red na našoj željeznici. Uprava je učinila sve što je moguće učiniti sa tri lokomotive, koje ima sada na raspolaganje, da barma donekle poveća vožnje. Vlakovi će ići ovim redom:

Iz Samobora kreću vlakovi i to:

5⁴⁵ ujutru,
7¹⁵ ujutro,
9¹⁰ prije podne,
1¹⁰ poslije podne,
6 poslije podne (nedjeljom i blagdan),
7³⁰ na večer.

Iz Zagreba kreću vlakovi i to:

7¹⁰ ujutru,
11²⁵ prije podne,
2²⁵ poslije podne,
5⁵³ poslije podne,
9 sati navečer.

Vlakovi u 7¹⁰ jutrom iz Samobora i 5³¹ popodne iz Zagreba ne primaju putne priloge niti košara, kao ni ovećih paketa.

Repertoar diletantskog kazališta. U mjesecu lipnju iznijet će ovo kazalište izvrsnu Nušičevu komediju „Običan čovjek“ u kojoj se u neodoljivo duhovitim i komičnim scenama crta komična tragika jednog provincijalnog trgovca, koji silom prilika — koje su su oko njega splele — postaje i težni muž i lažni otac, pa već ni sam ne zna ni tko mu je sin, ni tko mu je žena, dok ga napokon iz te čudne situacije ne spasi sretni svršetak čitave komedije. Kao gost nastupit će ovaj put na našoj pozornici gđjica Luja Prister.

Ova predstava davat će se za popravak pozornice i nabavu rekvizita, pa se nadamo, da će se i za tu svrhu zagrijati naše općinstvo i time dati još jači zamah sa razvitak ovog mladog i kulturnog poduzeća.

Koze. Za ovo ratno doba povećao se broj koza u Samoboru. To je svakako potrebno u doba gdje je sada pomanjkanje

mljeka. Nu te koze čine mnogo štete po šumskim nasadima. Od kako je zabranjeno tjerati koze po šumama, opaža se, da ljudi šalju djecu u šume i sjekuju svježe granje i nose ga kući, da koze imaju što za brštenje. Ovaj način hranjenja ne može se dozvoljavati jer se opet čini šteta u šumi. Neka se vlasnici pobrinu za drugu hranu, a općinski lugari neka nastoje, da se ta šteta zapriječi.

Premda je već slijedila odredba, da se blago tjera na pašu vezano na uzici, to se ipako toga nitko ne drži. Djeca tjeravaju krave, a te drže po miloj volji utrke po mjestu. Kako ovdje tako je i u polju i zato se događaju neprestano, da te krave popasu razne usjeve i onda nastaju svadbe i tužbe. Neka poglavarstvo ovdje odredi energične mjere, da se blago na pašu kao i po mjestu tjera zavezano, da taj nered prestane.

Obrana vinograda od Peronospore i oidiuma. Ova veoma poučna knjižica izašla u drugom izdanju, kojoj je nadopunjena i uporaba Natr. Thiosulfata, koji ima zamjeniti sumpor. Preporučamo ovo vinogradarima, jer su često ljudi griješili kod loše pripreme smjese za štrcanje, a onda su krivili dotične preparate. Tko radi točno po napatku naznačenom u toj knjizi, imati će sigurno povoljne rezultate, jer površna radnja jest i površan rezultat. Knjižica stoji 50 fl. i dobiva se u našim knjižarama kao i kod samog pisca gosp. Cesara.

PROSVJETA.

Diletantsko kazalište u Samoboru. Dne 27. pr. mj. priredili su samoborski diletanti predstavu u korist gradnje hrv. Zitinog doma. Tom prilikom iznijeli su pred dupkom punu dvoranu duhovitu i lijepu Sardouvu „Cyprienne“ (Razdijmo se). Poslije prvih već prikazivanih komedija, koje nose u svojim komičnim situacijama dobar dio uspjeha, — pokazala se kod izbora „Cyprienne“ bojazan da su diletanti sami sebi natevarili tešku, šta više neizvedivu zadaću. I s tom bojazni rasao je za stvar sve više i više opravdan interes. Možemo odmah reći — da smo se vrlo ugodno rasočarali jer „Cyprienne“ je na našoj maloj pozornici donešena ovom mogućom spremom i opremom. Dokaz, da su naši vrijedni diletanti dorasli i teškim pozoriškim pothvatima.

Gosp. Mirjev, član hrv. zem. kazališta u Zagrebu, kao gost prikazao nam je uvjerljivo i pročišćeno već životom načeta gosp. de Prunelessa, pa se ne bi u latinu moglo reći gdje je bio jači i veći, ili u prizorima lakrenog bola ili u vještom sakrivanju svojih jada prekrivajući ih finim i elegantnim velom salonske glume. Iz čina u čin rasta je njegova glumačka snaga i bilo je čudno gledati, kako se taj jedva 23 godišnji mladić sav uvukao u bivstvo, živca i osjećaja već napola klonulog, skoro preživjelog bezmjerano simpatičnog, dobrog i iskrenog Prunelessa.

Odjica Renata pl. Milletié donijela je Cyprienne vješto, s mnogo srca, i ako je sa sve nje strujile osjećanje da je za tu ulogu premala. U kasnu osjećaja od najfinijeg čuvstva mladenačke radosti, do najdubljeg i najtežnjeg bolnog toma kretala se ona samosvjesno, sigurno, dajući uvjerenje da je prekoristila granice diletantstva i stala na prag neodoljivo začarane bašte svijeta i života.

Gosp. Milivoj Presečki igrao je ovaj put Adhemara, ulogu, za koju su prilično na rijetko glumci počinjali. Na use sve to pokazao je taj mladi, daroviti i bezmjerne gorljivi obožavatelj pozornice dosta shvaćanja i ljubavi za nju, da nam je zbilja u momentima dočarao romantično-ljubavnu tragiku toga „našćkanog“ Don Juana.

Joefina gdjica. Mare pl. Krneta bila je savršeno iskrenan kipčak, koji je stajao po cijeloj predstavi kao mala, lijepa upravo napadno vidljiva dekoracija, postavljena samimjerno inteligencijom, dubokim shvaćanjem i s mnogo duše.

S mnogo čine i elegancije nastupile su gdjice Zlata Rumentić i Pavica Cesar u ulogama lijepih Francuskinja sa oprečnim nazorima i pogledima na glavnu nit djela.

Clavigne g. Milana Svarića bio je dobro donesen, još bolje pročišćen i dan s ljubavlju i marom. Tihi njegov govor zvonio je s pozornice s uvjerenjem da imamo pred sobom čovjeka, kojemu je nesretni brak ulio u dušu bolnu jednu notu, i da je tu notu g. Svarić samo malo vještije, da rečemo „francuski“ znao sakriti moćda bi se njegov Clavigne mogao naći na mjestu, da se u nekojim scenama upusti u borbu sa Mirjevovim Prunelessom. Ovako je zastao, ma da je sam za se ostao dosta jasan i uvjerljiv.

Uvjereni smo, da će uprava našeg kazališta dati zgodnu i skoro priliku, da nam g. Milan svojom spremom, inteligencijom i ljubavlju za umjetnost dađe za njega i za nas vrijedan i dostojan revanše, kojeg nam duguje poslije svog posljednjeg nastupa kao Bastien i sadkonobar.

Predstavu su svojim posjetom poštivali mnogi odličnici, medju kojima smo vidjeli i preuzv. g. podmaršala Žuca s gospodjom.

Gospodarstvo.

Uputa vinogradarima glede obrane vinograda od peronospore i oidiuma.

(Svršetak.)

IV. S pomanjkanja nužnih sredstava i radnih sila mogu se polag najnovijeg iskustva braniti vinogradari u isti mah i protiv peronospore i protiv oidiuma dodatkom thiosulfata u rastopinu modre galice. U tu svrhu upotrebljava za prvo štrcanje:

3/4 kg modre galice,
2 kg gašena vapna i
30 dkg natrium thiosulfata;

za drugo štrcanje:

1 kg modre galice,
2 1/2 kg gašena vapna i
1/2 kg natrium thiosulfata;

za treće štrcanje:

1 1/4 kg modre galice,
3 kg gašena vapna i
1/2 kg natrium thiosulfata.

V. Kada nakon štrcanja padne jaka k'ša, prije nego se rastopina na lišću osušila, treba štrcanje ponoviti. Štrcati treba i po grožđu i po lišću. Osobito kod prvog i drugog štrcanja treba paziti da i groždje bude dobro poskropijeno. Isto će tako maran vinogradar nakon svakog štrcanja, kada se rastopina na lišću osušila proći jošta jednom cijelim vinogradom i popraviti sve što je slučajem ili nepažnjom ostalo neposkropijeno.

Isto se tako kod prašenja mora paziti da baš groždje bude dobro oprášeno.

Štrcati i prašiti treba savjesno i na vrijeme.

VI. No sva ta sredstva ne će biti dostatna u obrani protiv peronospore i oidiuma, ne budu li vinogradari i sve druge vinogradarske poslove valjano i na vrijeme obavljali. Treba mladice vezati, a suviše pravovremeno pljeviti, da nepotrebno ne troše hrane; treba na vrijeme lozu prikratiti (zalomiti) svakako već prije trećeg škropijanja i da se potroši što manje materijala i da se pupovi, potrebni u sljedećoj godini, što bolje razviju; osobito pak treba vinograde marljivo okapati, jer se time zemlja razrahlila i rastope, te se duže zadrži vlaga u zemlji, što pogoduje porastu mladica i razvoju groždja, a potom ni se korov, koji, kada se jače razvije, otkida korijenju trsova hranu, grožđu srak i sunca, a sprječava promaju i time pogoduje razvitku i peronospore i oidiuma.

U mnogim se krajevima pod jesen na grebu (marinajsko groždje) razvije oidium, a na lišću zaperaka peronospora.

To zaraženo groždje i lišće treba iz vinograda odstraniti i spaliti, da se trusovi tih bolesti unište i time umanji jakost i brzina zaraze sljedećeg proljeća.

Preporuča se i groždje kad smo orezati vinograd, odstraniti i spaliti, a ne puštati ležati po vinogradu, jer i to je leglo trsova peronospore i oidiuma.

Budu li vinogradari točno obavljali što im je preporučeno, te budu li pazili kakav uzimlju materijal u rečenu svrhu naročito galicu i vapno biti će im takodjer i trud naplaćen povoljnim uspjehom. Galica treba da je čista i prosta od drugih primjesa, a vapno svježe.

Pojefinjenje cijene modroj galici.

Iz ureda Hrv. slav. gospodarskog društva primamo: Uslijed predstava ob. h. gospodarskih društava poduzeo je preuzv. gosp. ban dr. Ivan barun Skerjeca korake kod kr. ug. ministarstva poljodjelstva, da se dobavljena modra galica za hrvatske vinogradare razmjerno pojeftini. Gospodarska su društva naime — kraj nedostatnog kontingenta jeftinije po istom ministarstvu doznačene, do maće galice od 36 1/2 vagona — prisiljena bila dobaviti posredstvom c. i kr. ministarstva rata iz Švedske 26 1/2 vagona galice uz daleko više cijene: od koje su 23 1/2 vagona već i rasdijeljena. Preuzv. gosp. banu uspjelo je u svrhu reguliranja prosječne povoljne cijene ishoditi kod ugarske vlade dopust od preko pol milijuna kruna — kao i to, da se potpuno osigura pravodobno prispjeće nedobavljenih još 28 1/2 vagona galice iz tvornice „Danica“ u Koprivnici.

Na toj bazi gospodarska su društva u sporazumku s kr. zem. vladom, mogla istom sada pristupiti konačnom ustanovljenju prosječne cijene sa 8 kruna po 1 kg. Uslijed toga će ova društva svim vinogradarima, koji su sa ovogodišnje štrcanje kod njih galicu naručili i uplatili: (po K 9.- do K 11.- od 1 kg.) sada pristupiti povratku razlike od 100 do 300 kruna po 100 kg. što će u cijelosti iznositi znatno više od milijuna i pol kruna.

Potrebe svih vinogradara moći će se jamačno pokriti i dosele osigurane količine, računajući 20 kg po jutru. Sve dosadašnje narudžbe, obložene s propisanim potvdama opć. poglavarstva, bit će pravodobno izvršene, makar i sukcesivno.

Galica otprema se po redu stiglih narudžbi. No da se time osigura prvo i drugo štrcanje, šalje se sada svakome naručitelju tek razmjerni dio naručene količine za prvo i drugo štrcanje, dočim će im ostatak pravodobno stići kašnje iz medjutim proizvedenih i dobavljenih novih količina. Na to se upozoravaju osobito mjesne gospodarske organizacije i općine, da tako isto postupaju kod razdiobe stigle im galice.

Dok se traže posebni iskazi naručitelja, pristupit će srednja gospodarska društva sa 1. lipnja 1917. razdiobi preplaćenih višaka, koji stoje svim interesentima kod njih na dispoziciju. S dotičnom razlikom svaki ovlaštenik slobodno može raspolagati. No gospodarska društva preporučaju svim gospodarima, da tom prigodom barem jedan dio povraćene im svote prepuste, slobodnom svojom odlukom, srednjim gospodarskim društvima, da ova iz tog ojačaju fond, koji društva i iz svoje imovine namjeravaju osnovati sa promicanje gospodarske neobrazbe, a osobito sa dijeljenjem stipendija sposobnim djecima na visokim gospodarskim školama. Na taj način darovane iznose privesti će gospodarska društva u cijelosti takovom fondu, a iskaz darovatelja i darovanih svota tačno objaviti u „Gospodarskom Listu“ odnosno „Gospodaru“. Od ovako povraćene svote na koje većinom i onako nisu računali, moći će gospodari poduprijeti veliko narodno djelo i time se najbolje poskrbiti za sigurniju budućnost svoje stvari i na napredak svojih potomaka, kojima će gospodarske prosvjete osobito nakon rata, i te kako trebati i sa pomoć neka im pri tom bude misao vodič!

**Darujte
za ploču palih samoboraca.**

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

k „bobačkom rogu“

Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima
F Horvat svratilbar.

Odmah za iznajmiti

savim novo uredjeni stan u I. katu sastoji iz dvije sobe, kuhinje i nuzgrednih prostora u kući Smidhenova ulica br 5
Obavjest: razizemno lijevo u odvjetničkoj pisarni Dr. Oreškovića.

Alaun i Natr. thyosulfat
dok zal ha trae dohiva se u ljekarni Mirka Kleščica.

Sredstvo proti zatvorenju, tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema ispredjujućoj analizi najbolje gorka voda.

STERNOV pošta Sokolice kod Brna

Traže se 2 naučnika

za limarski obrt, uz cijelu opskrbu Upiati kod Julijane Tkalić. Gajeva ulica, Samobor.

Traži se

pouzdan nadzireatelj posjeda. Poluize kod M. Katica.

strojno pletivo žice.

Vlasnik Šandor Hajoš.

Telata br. 6-11. Zagreb. Jakićeva ulica 11

Izradba raznih ograda od žica, svakovrsnih američkih pruživih umetaka za krevete i t. d. Isto se tako primaju popravci svih strojeva te parnih kotlova.

Za solidnost posla jamčim.

ure,
zlato,
srebro,
briljanti

Izvolite pregledati izloge.

**Najprikladniji darovi
za svetu potvrdu!**

IVAN HUBALEK urar i draguljar

SAMOBOR, glavni trg (kraj ljekarne).

Popravci obavljaju se brzo i točno.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Veliko skladište fine svile, fantastične tkanine po najnovijem ukusu, engleskih tkanina za košulje, flanela za bluze i kućne haljine te raznih podstava i barkenda.

Muško i žensko rublje kao i posteljina.

Veliko skladište pamučne i platnene robe, stoinog rublja, garnitura za kava, vesene garniture za krevete i pokrivača od flanela, sagova, zavjese i tkanina za pokućstvo.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20— šaljemo franko.

6 filira

6 filira

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

Jedini hrvatski proizvod.

Zdravlju neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 6 filira.

**Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.**

6 filira

6 filira

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-4.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čuture u narodnom slogu.

Nippes figure iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampasi.

Specijalno skladište za bakteriolo. i fizikalne potrebitine.

Staklenke za odpremu dejetaka u propisnim drvenim kutijama.

